

*„Mocskos idők, szeretned kéne,
a jövő itt van és sose lesz vége!”*

(Menyhárt Jenő – Európa Kiadó)

LOKÁLIS
Felmelegedés
MINIMAL
Magazin

**I WANT YOUR
MONEY**

Kedves Olvasó!

Talán te is érzed, hogy a globalizáció és a klímaváltozás már nem csak egy alaptalan fenyegetés. Mindennapjainkat olyan termékekkel tesszük „jobbá”, melyeknek nagy része több ezer kilométerről érkezik hozzánk. Sokaknak transznacionális cégek adják a megélhetést, és rengetegen gyártanak olyan termékeket, melyek nem Székesfehérvár és nem Budapest vagy Nyíregyháza boltjaiban találhatók majd, hanem New Yorkban, Párizsban vagy éppen Moszkvában. Tehát a globalizáció itt él velünk a mindennapjainkban.

A klímaváltozás sem csak a tudományos körök fenyegetése, napjainkban is saját bőrünkön tapasztalhatjuk, hogy valami nincs rendben. Gondoljunk csak a májusi hóesésre, a forró nyári napokra, a nagy viharokra, illetve a Főér megyei kisebb tornádókra, amelyekre eddig sosem volt példa. Láthatjuk, hogy valami nincs rendben, és ez csak a kezdet!

Silye Zoltán

„Mocskos idők, szeretned kéne, a jövő itt van és sose lesz vége!”

(Menyhárt Jenő – Európa Kiadó)

Klímaváltozás, vagy magyarosabban éghajlatváltozás alatt azt értjük, hogy a megfigyelések szerint az ipari forradalom ideje óta feltűnően növekszik a Föld átlaghőmérséklete. Ennek oka, hogy a fosszilis energiahordozók (szén, olaj, gáz és ezeknek különböző származékai) elégetésével a levegőbe üvegházhatású gázok jutnak, amelyeknek az a hatása, hogy a Föld melegszik. De ezeknek a folyamatoknak az elemzését és megértését hagyjuk meg a tudósoknak!

A felmelegedés további folyamatokat indított el a Földön, ilyen a gleccserek olvadása, illetve a sarkvidéki jégtakarók olvadása. Ezek már nem csak feltételezések, szemmel látható, ahogy csökkennek a jég borította területek. Az olvadás pedig a közeljövőben a tengerszint emelkedésével járhat, ami globális katasztrófához vezethet. Ugyanúgy, ahogy a felmelegedés is, hiszen pár fokos felmelegedés már döntően befolyásolhatja a Föld élővilágát. Erre példa, hogy Angliában elkezdtek megjelenni az afrikai és ázsiai pókfajták, illetve sokan azt is jósolják, hogy hamarosan Magyarországon is lesznek moszkítók. *„Az éghajlatváltozás már a spájzban van”* című cikkből még többet megtudhatsz a témáról.

Keresd a **www.globlight.hu** weboldalon!

*Climate
is changing*

Holland szomszéd?

Korábban említettük már, hogy a globális felmelegedéssel együtt jár a tengerszint emelkedése is. Ez a folyamat oda vezethet, hogy bizonyos országok részben vagy teljesen víz alá kerülnek. Van olyan szigetország, amelynek a vezetői már most azon tárgyalnak, hogy hol tudnának olyan területet vásárolni, ahova át tudnák költöztetni az egész országot, ha bekövetkezik a katasztrófa. Az USA-ban egy neves éghajlatkutató intézet modellezte, hogy mi történne, ha a tengerszint 10 métert emelkedne. Ebben az esetben az Egyesült Államokban 23 millió ember, Kínában 144 millió, Hollandiában 12 millió, míg Bangladesben 63 millió ember válna hontalanná. És ezek csak a legnagyobb értékek. Te örülnél neki, ha a szobádat meg kellene osztani egy holland vagy kínai házaspárral? Gondolom, nem sokan örülnének neki, de őket is el kell majd valahol szállásolni. A legnagyobb gondot az jelenti, hogy a tengerszint-emelkedés és a felmelegedés is ahhoz vezet, hogy egyre több termőterület válik művelhetetlenné. Tehát kisebb területen többen laknánk, és kevesebb élelmiszert tudnánk megtermelni. Nem túl kellemes jövőkép...

További olvasnivaló a www.globlight.hu -n a „Lépünk végre a klímavédelemért?” című cikkben olvasható.

Tegyükkellene!

Ha nem akarsz egy bangladesi lakótársat, meg moszkítókat, akkor cselekednünk kell és most még abban a szakaszban vagyunk, mikor van rá lehetőség, hogy tegyünk valamit. Sokan ilyenkor azt mondják, hogy kisemberként nem tehetünk semmit, a politikusoknak meg iparosoknak kell változtatni. De ne felejtsetek el, nem mi vagyunk a politikusokért és nem mi vagyunk a nagy cégekért, hanem ők értünk. Mindennap szavazhatsz, mikor bemész a boltba és vásárolsz! Ha mi emberek úgy döntünk, hogy csak olyan termékeket veszünk, amelyek környezetbarátok, akkor a cégeknek olyanokat kell gyártaniuk, hiszen ha nem tudják eladni a termékeiket, csődbe mennek. Ez csak rajtunk múlik, mint ahogy az is, hogy tudatosabban vásároljunk, átgondoltan használjuk fel a fosszilis energiahordozókat. Tehát itt az idő cselekedni, amíg nem késő!

A cselekvés lépéseiről a

www.globlight.hu

Klímaváltozás menüpont alatt tájékozódhatsz.

Az első dolog, amit megtehetünk az ügyben, hogy átgondoljuk fogyasztásunkat, hiszen az egész folyamatot a nyugati országok túlfogyasztása, illetve az átgondolatlan fogyasztás okozza. Érdeemes ezért átgondolni energia és termékfogyasztásunkat, és megnézni, hogy abból mi felesleges és mi átgondolatlan. Ez alatt azt értem, hogy sok esetben rengeteg olyan dolgot veszünk meg, mely vagy nem szükséges, vagy pedig kiváltható lenne környezetbarát termékekkel. Ehhez csak egy kis érdeklődés szükséges és az, hogy az ember ne vakon dobálja be a bevásárló kosárba a termékeket. Továbbá fontos, hogy a megvásárolt termékből keletkezett szemetet lehetőségednek megfelelően szelektíven gyűjtsd. Talán nem nagy megérőltetés a PET-palackokat vagy az újságpapírt összegyűjteni, és hetente egyszer elvinni a szelektív szigetre. A tudatos vásárlók 10 pontját elolvashatod:

www.globlight.hu
www.tudatosvasarlo.hu

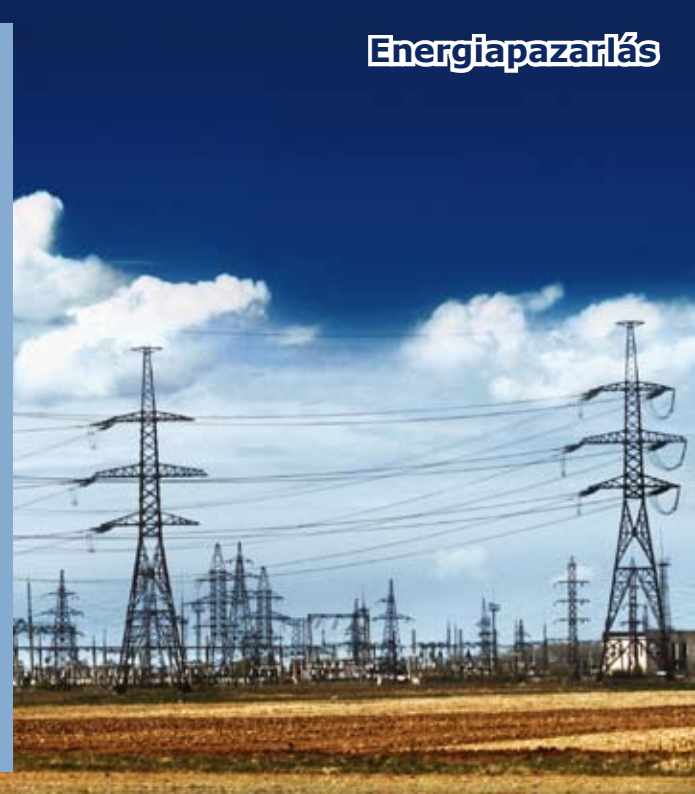

Az első lépés a tudatos fogyasztás

Egy-egy háztartás rengeteg energiát pazarol el napról napra, olyan apró dolgokkal, amikre bárki oda tudna figyelni. Sokszor látni egy lakótelep mellett elszáta, hogy fényárban úsznak a szobák. Kapcsoljuk le a nagyvillanyt, melyben egyszerre 3-4 izzó világít, váltsuk ki egy kislámpával. Ha valamelyik villanyra már nincs szükség, kapcsoljuk le. A legtöbbit használt lámpákban cseréljük ki a villanykörteket energiatakarékos izzóra. Tudom, ez jelenleg drágább a hagyományos égőnél, de az élettartama sokkal hosszabb és ugyanolyan fényerő mellett kb. 100 wattal kevesebbet fogyaszt. Ha egy lakásban 3-4 ilyen izzót használunk, akkor már rengeteg energiát spórolunk meg.

Szigeteljük az ablakokat, falakat és szabályozzuk a fűtést! Sokszor túlfűtjük a lakásokat, és inkább ablakot nyitunk ahelyett, hogy letekernénk a fűtést. Ezzel nagyon sok energiát pazarolunk el.

A különböző műszaki cikkek a készletléti idő alatt is 10-20% energiát fogyasztanak, ezeket az eszközöket egyetlen kapcsolós elosztóba dugva este egyszerre lehet kikapcsolni, s egyetlen mozdulattal nagyon sok energiát takaríthatunk meg. További tippek a www.globlight.hu weboldalon „Cselekedj!” című cikkében olvashatók.

Ugyan még egyelőre kevésbé hatékony, és nem is túl olcsó például a nap- vagy szélerőenergia hasznosítása, mégis érdemes rajta gondolkodni, egyrészt mert a jövőben nagyon fontos szerepe lesz a megújuló energiának, másrészt napjainkban is bizonyos gépeket, lakókocsikat stb. már lehet napenergiával működtetni. Kanadában a legtöbb háztartásban a légkondicionálót működtetik napenergiával. Érdekes lenne példát venni róluk. Házépítés előtt még érdekesebb gondolkodni a megújuló energiák használatán, mert a geotermikus fűtés és hűtés már jól működő, hatékony dolog. Ugyanígy érdemes gondolkodni a passzív ház technológia alkalmazásán is. Mindezek nem olcsó dolgok, de ha erre pénzt áldozunk, akkor az befektetés a jövőbe. További információ a www.energiaklub.hu oldalon található.

Használj megújuló energiát!

Sokszor nagyon kényelmes beülni a klímás vagy fűtött autóba, és akár a következő sarokig elgurulni. De ez energiapazarlás. Amikor nem esik, vagy nincs nagyon hideg, akkor válasszátok inkább a biciklit, vagy a gyaloglást! Kevésbé kényelmes, de sokkal egészségesebb, és a világból és az emberekből is többet láttok. Sokszor biciklivel vagy gyalog sokkal gyorsabban el lehet jutni a városban belül valahová, és még az idegszorongást is megspórolod, ami a forgalmi dugóban érne. Ha csak a városban belüli utadhoz választod az autót helyett a biciklit, rengeteg energiát spórolhatsz meg, és leteszed a voksod az egészségesebb és környezettudatosabb várospolitika mellett. Sokat segítene az is, ha az emberek a tömegközlekedést választanák. Tudom, a MÁV nem a színvonaláról és gyorsaságáról híres, de ha nem sietsz, válaszd a vonat közlekedést, mert sokkal energiatakarékosabb! Ha ez mégse jön össze, akkor keress az autódba útitársakat! Ha négyen utaztok a járműben, akkor az már sokkal jobb, mintha mindnyájan külön benzinfogyasztással terhelnék a környezetet.

Használj kevesebbet az autód!

Import termékek

Amikor a boltban zöldséget, gyümölcsöt vásárolsz, érdemes megnézni a származási országot. Nem kerül semmibe, de ha egyszer végignézed, rájössz, hogy mennyire szürreális a magyar kereskedelem. Az egyik legigénytelenebb zöldség a hagyma, a fokhagyma, és persze nálunk is tonnaszámra terem, mégis sokszor a nagyobb boltokban Kínából meg Egyiptomból származó hagymák vannak a polcokon. Ugyanez tapasztalható a paradicsommal is. Amikor már lehet hazai termesztésűt kapni, akkor is árulnak még afrikai és spanyol paradicsomot. Nem hazafiasságból ajánljuk, hogy válaszd a magyart, ha teheted, hanem mert egy-egy ilyen zöldség több ezer kilométert utazik hajóval, ami alatt töménytelen üzemanyagot elhasznál. A teherszállító ráadásul rengeteg kipufogógázzal szennyezi a környezetet. Érdemes végignézni a származási országot a többi terméknél is, és ha találsz megfelelő minőségű magyar terméket, inkább válaszd azt. Figyelj oda a csomagolásra is, és keresd meg azt az árut, amit a legkevesebb műanyagba csomagoltak, hiszen az hamar a szemétkébe, majd a természetbe kerül. És sajnos hosszán ott is marad.

További cikkek a témából a www.globlight.hu Fogyasztói Társadalom menüpontjában olvashatóak.

Lokális Felmelegedés Minimal Magazin

www.globlight.hu
info@globlight.hu

Kiadja a Gaja Környezetvédő Egyesület.

Szerkesztő: Silye Zoltán
Munkatárs: Gárdonyi László

Design: Kovács Milán (milanKovacs.com)

A szerkesztőség címe:
8000 Székesfehérvár Petőfi utca 5.

Telefon: 06/22/503-428

E-mail: info@gajaegyesulet.hu

Web: www.gajaegyesulet.hu

A kiadványban megjelent cikkeket, fotókat csak a Gaja Környezetvédő Egyesület hozzájárulásával lehet más fórumokon felhasználni.

A kiadványt 100% újrahasznosított papírra nyomták.

